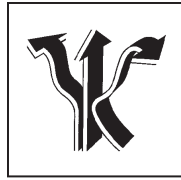


Міжрегіональна Академія управління персоналом
Українсько-Азербайджанський інститут соціальних наук
і самоврядування Г. А. Алієва
Міжнародна Кадрова Академія
ГО “Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління”
Всеукраїнська Академія наук публічного управління



МАУП



ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 4

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Українське суспільство: контури інновацій”
м. Київ, МАУП, 30 березня 2017 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 22.02.17)*

Редакційна колегія:

*М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 4: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Українське суспільство:
контури інновацій”, 30 березня 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова)
[та ін.]. — 2017. — 348 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Вавренюк Сергій Анатолійович Державне регулювання соціальної сфери в умовах фінансової кризи на основі європейського досвіду.....	110
Вакуліч Тетяна Михайлівна Вплив соціальних факторів на формування невротичних розладів	113
Гайдукевич Геннадій Анатольевич Децентралізація: восток України.....	116
Гайдученко Світлана Олександрівна Соціокультурний аспект модернізації державного управління	120
Гатіатулліна Ольга Вікторівна Проблеми молоді як одна із сучасних соціальних проблем в Україні	123
Глушко Лариса Олексіївна Компетентнісний концепт як сучасна основоположна ідея розвитку впевненості в собі у процесі соціалізації школярів.....	126
Головченко Валентин Васильович Державна (українська) мова як тема політико-правових дискусій	129
Гордієнко Михайло Григорович, Медвідь Федір Михайлович Інноваційне мислення як вимога соціального розвитку	132
Грабовенко Наталія Валеріївна Деінституціалізація дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в контексті соціальної політики.....	136
Дікареєв Олександр Іванович Неокласична модель політичного дослідження справедливості світового розвитку в триаді: “політичний процес — зміни політичного режиму — політичні актори, інститути, правові механізми та норми”	139
Дмитренко Тетяна Леонідівна Розвиток інформаційних систем як шлях до прозорості вексельного ринку.....	146
Довбик Катерина Сергіївна, Філіппов Михайло Іванович Сучасні тенденції розвитку системи управління інноваційними процесами на державних підприємствах в умовах економічної кризи.....	148
Дорошенко Володимир Сергійович Особливості дослідження соціальної політики як суспільного інституту.....	150
Дорошенко Лідія Степанівна Вплив організаційної культури підприємства на формування трудового потенціалу	153
Євсюкова Оксана Володимирівна Застосування інституціонального підходу у системі сервісного публічного управління	155
Захожай Костянтин Валерійович Вплив бюджетного процесу на соціальні проблеми сьогодення.....	157
Згалат-Лозинська Любов Олександрівна Проблема молодіжного безробіття та шляхи її вирішення.....	160
Калина Алла Василівна Мотивація персоналу як складова соціально-трудова відносин	163

ПРОБЛЕМА МОЛОДІЖНОГО БЕЗРОБІТТЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

Серед особливо актуальних молодіжних проблем видається молодіжне безробіття, адже майже половина безробітних у світі — молодь у віці від 15 до 24 років. Безробіття серед молодого населення призводить до: поглиблення бідності та зубожіння бюджетів молодих сімей, як наслідок — збільшення розлучень, абортів, зниження народжуваності, збільшення кількості безпритульних і покинутих дітей, дітей-сиріт; відтоку молодих фахівців до розвинутих країн; пошуку альтернативних форм заробітку у сфері неформальної економіки і тіньового бізнесу та підриву інтересу до освіти; посилення криміногенної ситуації в країні.

В умовах глибокої економічної, політичної та демографічної кризи, в якій перебуває Україна, молодіжні проблеми в соціально-трудовій сфері набувають певних специфічних рис, відзначаються тяжкими та довготривалими наслідками, а відтак, потребують поглибленого аналізу й регулювання, розробки реалістичної, збалансованої, виваженої політики державної політики.

Стан наукової розробки проблеми. Обґрунтування методологічних підходів вирішення проблеми молодіжного безробіття розглядаються в наукових роботах Д. П. Богині, Т. А. Заяць, В. Л. Кравченко, Е. М. Лібанової, Ю. М. Маршавіна, В. В. Онікієнка, М. П. Перепелиці та ін., але й досі лишаються не вирішеними.

Мета статті — проаналізувати практичні аспекти проблеми молодіжного безробіття та визначити шляхи її вирішення.

Невирішені проблеми працевлаштування молоді призводять до зростання безробіття та зниження рівня життя; поширення нерегламентованих (тіньова зайнятість), пасивних (утриманство) і деструктивних (кримінал, пияцтво, наркозалежність) моделей поведінки; спричиняють психологічні зміни (втрату мотивації до праці, зміну структури ціннісних орієнтацій і падіння престижності легальної зайнятості), спонукають до зовнішніх трудових міграцій [2, 5].

Стосовно ситуації на молодіжному ринку праці, слід відзначити, що молодь становить майже половину від всіх зареєстрованих безробітних. Серед осіб у віці 15–24 роки цей показник зріс впродовж 2016 р. з 17,4 % до 23,1 % та був більш як удвічі вищий, ніж цей показник серед всіх вікових груп [4]. Високий рівень безробіття обумовлений тим, що значна частина молодих людей не має необхідних професійних навичок і досвіду роботи [1, 7].

Для подолання молодіжного безробіття має здійснюватись комплекс організаційних, правових економічних та соціально-психологічних заходів щодо сприяння працевлаштуванню, розвитку, саморозвитку, самовизначенню та самореалізації особистості молодої людини, підвищенню її конкурентоспроможності на ринку праці.

Вирішення проблеми молодіжного безробіття має спиратись на розробку та запровадження комплексу заходів щодо профорієнтаційної роботи з молоддю, їх батьками, активізації співпраці з роботодавцями, активізації зусиль клієнтів щодо вирішення проблеми власної трудової зайнятості, удосконалення процесу професійного навчан-

ня, підвищення кваліфікації безробітної молоді. Профорієнтаційна робота працівниками служби зайнятості має здійснюватися, починаючи з дошкільного та шкільного віку, шляхом забезпечення професійної консультації на основі базових тестових методик та кейсів в передостанньому класі базової загальної середньої освіти.

Працівники центрів зайнятості мають ініціювати здійснення різноманітних профорієнтаційних заходів у тісній співпраці з працівниками освіти та роботодавцями. В процесі надання професійної консультації спеціаліст центру зайнятості, який виконує цю функцію, вивчає індивідуальні професійно важливі характеристики особи: професійні інтереси, здібності, нахили, особливості життєвої ситуації, враховує стан здоров'я молодшої людини та, зважаючи на ситуацію на ринку праці, дає рекомендації щодо визначення конкретних стратегій її поведінки в процесі пошуку роботи.

Використання інформаційних матеріалів професіографічного характеру (папок з описами професій, професіограм, професіокарт та відеофільмів) в процесі надання групових та індивідуальних консультацій сприятиме свідомому вибору професії [3, 27]. Доступність змісту інформаційних матеріалів профінформаційного сектору, його актуальність допомагатиме слухачам самостійно ознайомитись із ситуацією, що склалася на ринку праці, описами найбільш затребуваних професій, шляхами і можливостями професійного навчання, в тому числі і за сприяння служби зайнятості, перспективами започаткування власної справи тощо. Профінформатор, який грамотно використовує наповнення цього сектору, у процесі індивідуальної профінформаційної консультації виявлятиме професійні інтереси клієнтів, формуватиме їх професійні наміри та сприятиме працевлаштуванню у найкоротші строки.

Увага має акцентуватись на ознайомленні дітей та батьків на загальних зборах про стан ринку праці, попит та навантаження в розрізі окремих професій з використанням діаграм, графіків, засобів спрощення сприйняття інформації. Результатом цього повинні стати конкретні рекомендації щодо оволодіння декількома професіями, до яких є схильності в дитини. В результаті спільної роботи спеціаліста з профорієнтації з учнем розширюється інформованість школяра про зміст різних професій, узгоджується самооцінка, рівень професійних домагань і можливостей клієнта, вносяться корективи в його професійний план та наміри. Отриману інформацію з урахуванням стану здоров'я клієнта спеціаліст з профорієнтації співвідносить зі структурою потреб регіону в кадрах і можливостями навчання конкретній професії.

При цьому доцільно використовувати індивідуальні, групові та масові форми профорієнтаційної роботи. Однією з поширених форм профорієнтаційної роботи має стати групове консультування молоді, під час якої поглиблюється поінформованість молоді щодо шляхів вибору професії методами самопізнання та самовизначення. Групове консультування молоді здійснюватиметься спеціалістами з профорієнтації, як в центрі зайнятості, так і безпосередньо в навчальних закладах.

Доцільним є також відновлення навчально-професійних комплексів при Київському міському центрі зайнятості, коли дитина, закінчивши школу, коледж вже матиме сертифікат про певну професійну підготовку — токар, слюсар 1 розряду, водій, пілот літака, діловод, аніматор тощо. Зрозуміло, що це потребує значної матеріальної бази, яка може лише частково бути забезпечена та рахунок спонсорської допомоги та благодійних внесків.

Також має бути активізована профорієнтаційна робота для студентів останніх курсів ВНЗ, ознайомлення з вакансіями фірм по підборі персоналу, в тому числі і не неповний робочий день. В результаті студенти останніх курсів отримують досвід роботи, практичну підготовку, а підприємства отримують порівняно дешеву робочу силу, яка має базові теоретико-практичні знання.

Окреме місце в діяльності центрів зайнятості має посідати активізація зусиль клієнтів щодо вирішення проблеми власної трудової зайнятості, залучення оптантів до участі в семінарах з навчання техніці пошуку роботи та індивідуальна допомога у формуванні й реалізації плану самостійного пошуку роботи.

Центр зайнятості на підставі аналізу кількісного та якісного складу вільних робочих місць, перспектив створення роботодавцями нових робочих місць повинен інформувати органи державної влади, управління освіти щодо кон'юнктури ринку праці для здійснення попереджувального впливу на систему професійного навчання, запобігання перевиробництву працівників певних професійних напрямів. З метою досягнення відповідності професійної структури робочої сили потребам економіки та забезпечення підприємств, установ, організацій, інших роботодавців міста працівниками з необхідними професійно-кваліфікаційними якостями з числа осіб, які шукають роботу за сприяння служби зайнятості, організується профнавчання.

Важливим є також надання психологічної допомоги у правильній оцінці нахилів, здібностей та розширенні уявлень молодого людини щодо своїх можливостей та намірів, формуванні адекватного рівня домагань, регулюванні рівня самооцінки тощо. Молодим людям з низьким потенціалом працевлаштування та низькою мотивацією до праці (саме вони зазвичай потрапляють до лав безробітних) в першу чергу необхідна психологічна підтримка на мотиваційному та когнітивному рівнях (рівні самооцінки). З цією метою доцільно використовувати такі психологічні прийоми впливу: переконання, пропозиції, приклади, інтерпретацію, саморозкриття, резюме, підведення підсумків, відстеження позитивних зрушень, відкриті питання, емоційний вплив та інші.

Вважаємо, що для вирішення проблеми молодіжного безробіття держава має по-дбати про створення атмосфери соціальної стабільності і захищеності для розглянутої категорії населення, а саме: знайти можливості додаткового фінансування державних програм та заходів у напрямку зайнятості; розробити систему заохочень та пільгового оподаткування, підприємств, що надають роботу молодим спеціалістам тощо; сприяти створенню необхідної кількості державних і комерційних спеціалізованих інститутів, що займаються працевлаштуванням, професійним консультуванням, психологічною підтримкою; формувати державне замовлення для ВНЗ на такі спеціальності, які відповідають вимогам часу і умов ринку праці; стимулювати підприємства і приватних підприємців у збільшенні кількості молодих фахівців.

Джерела

1. Заяць Т. А. Національний ринок праці та його молодіжний сегмент: методологія, практика, перспективи розвитку: монографія / Т. А. Заяць, В. Л. Жаховська; за ред. акад. НАН України д. е. н., проф. Б. М. Данилишина. — К.: Фенікс, 2008. — 312 с.
2. Кудіна Л. Проблеми молодіжного безробіття та шляхи його подолання / Л. Кудіна, Л. Яцюк. — К: ГО "Молодіжна Альтернатива", 2011. — 64 с.
3. Маршавін Ю. Впровадження міжнародного досвіду як чинник підвищення функціональної ефективності державної служби зайнятості України. // Формування ринкової економіки. Зб. наук. праць. Спец. вип. Проблеми економіки праці, соціально-трудових відносин та соціального захисту населення. — К.: КНЕУ, ДУ НДІ СТВ, 2007. — С. 192–206.
4. Молодь на ринку праці [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Київського міського центру зайнятості — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua>